

Стратегии за съвместно учене в масовата класна стая

Доц. д-р Неда Балканска

Съвременната класна представлява огромно предизвикателство за педагозите със своя разнороден състав. Учениците постъпват с различно равнище на компетентности и способности, различни интереси, различни стилове за анализ и възпроизвеждане на получената информация. Децата със СОП допълват това разнообразие. Учителите са поставени в условия, които налагат промяна в подходите на обучение, така че деца с различни способности да са в състояние да учат заедно, да поемат отговорност, както за своите, така и за груповите постижения. Всичко това може да постигне чрез организиране на съвместни дейности, които да варират в съответствие със задачите на обучение и особеностите на учениците. Прилагането на Универсалния дизайн за обучение (УДО) предлага много ефективни решения в тази посока.

Типове образователна среда

- **Конкурентна**

„Аз плувам, ти потъваш. Ти плуваш, аз потъвам.“

- **Индивидуалистична**

„Аз съм сам за себе си“.

- **Кооперативна**

„Ние плуваме или потъваме заедно“.

УНИВЕРСАЛЕН ДИЗАЙН ЗА ОБУЧЕНИЕ

Универсалният дизайн за обучение представлява образователна рамка, която оптимизира възможностите за всички, които имат за цел да овладяват знания, умения и имат нужда от мотивация и ентузиазъм да участват в този процес (Meyer, Rose, 2002; Rose, Meyer, 2006; Rose, Meyer, Hitchcock, 2005). Въпреки названието си, „Универсалният дизайн за обучение“ (УДО) не е в състояние да предложи оптимално решение за всеки, но той предлага гъвкави форми за предаване на учебното съдържание, възможности за адаптиране на задачите и дейностите за обучаваните към различните потребности.

УНИВЕРСАЛЕН ДИЗАЙН ЗА ОБУЧЕНИЕ

Универсален дизайн за обучение

В основата на УДО са залегнали следните принципи:

- Принцип на разбиране;
- Принцип на прилагане на стратегии;
- Принцип на въздействие;
- Принцип на достъпност;
- Принцип на минимално физическо усилие;
- Принцип на толерантност към грешки
- Принцип на осигуряване на адекватен размер и пространство за достъп и употреба.

Универсален дизайн за обучение

Пет начина, чрез които УДО подобрява условията за обучение на учениците със СОП:

- Предлага достъпни и адекватни инструкции;
- Улеснява комуникацията;
- Стимулира формирането на способности, свързани с образователния процес;
- Позволява дистанционно обучение;
- Повишава креативността в обучението, както от страна на студентите, така и от страна на преподавателите.

Универсален дизайн за обучение учебни материали

	ПРЕДИМСТВА	НЕДОСТАТЪЦИ
ПЕЧАТНИ МАТЕРИАЛИ	не изискват финансов ресурс; преносими; високо равнище на комфорт при ползване;	липсва взаимодействие; изискват отлични четивни способности; изискват повече време за работа.
АУДИОФАЙЛОВЕ И КОМПАКТ ДИСКОВЕ	не изискват финансов ресурс; предлагат лесен достъп; лесни за размножаване.	липсва визуална информация; липсва взаимодействие между участниците в комуникацията.
УЕБ МАТЕРИАЛИ	могат да включват мултимедия; достъп до всички точки на света; интерактивен подход.	изискват достъп до интернет; може да изискват повече време за работа.
ВИДЕО МАТЕРИАЛИ	не изискват финансов ресурс; предлагат лесен достъп; лесни за размножаване; комбинират аудио и визуални елементи.	трудни за създаване; липсва взаимодействие между участниците в обучението.

СЪВМЕСТНО УЧЕНЕ

- Негови пионери са Роджър и Дейвид Джонсън;
- Широко приложение на всички нива на образователната система;
- Преобладават положителните резултати от неговото проложение;
- Включва съвместни групови дейности, които отговарят на разнообразните потребности и оценяват индивидуалните различия;
- Стимулира сътрудничеството между децата, техните социални и комуникативни способности;
- Включващи стратегии-всеки в класа е член на група и по този начин всички участват в дейността;
- Формира умения за работа в екип. Екипността е важна житейска способност- в основата на родителството, взаимоотношенията с колегите на работното място.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА СЪВМЕСТНОТО УЧЕНЕ

- Положителна взаимозависимост-учебните дейности се структурират така, че успехът на групата да зависи от участието на всеки от нейните членове;
- Взаимодействие лице в лице- осъществява се в хода на дейността, контролира се от учителя;
- Индивидуална отговорност- всеки член на групата отговаря за изпълнението на задачата и подпомагането на останалите;

ПРЕДИМСТВА НА СЪВМЕСТНОТО УЧЕНЕ

- Повишава академичните постижения;
- Формира умения за решаване на проблемни ситуации, развива мисленето;
- Повишава самооценката;
- Подобрява уменията да се погледне ситуацията през „очите“ на другите;
- Повишава мотивацията за учене, положителната нагласа към обучението и училището;
- Стимулира позитивните отношения между съучениците, основани на взаимопомощ.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

